

AGDER BONDELAG

Jordbrukets beredskapsforum Agder

Hva har Bondelaget stelt med?

Finn Aasheim

18.06.2020

NB sentralt:

- Satte «beredskapsstab» tidlig
- Har hatt ukentlige møter med LMD/Bollestad + andre myndigheter
- 10. mars: Korona ikke farlig for dyrehelse
- 11. mars: NB avlyser/utsetter alle møter
- 15. mars: Hvem passer dyra om du blir sjuk? Egen beredskapsplan?
- 17. mars: Oppretter «Spørsmål og svar» på Bondelaget.no
- 18. mars: Etablerte arbeidsgruppe «utenlandsk arbeidskraft», sammen med Gartnerhallen, NLR, Gartnerforbundet og NBS. 17. møter hittil (!)

NB sentralt:

- 22. mars: Utenlandsk arb.kraft som var i Norge får forlenget opphold.
- 23. mars: Ber om «frikort» for Norsk Arbeidskraft (Ble, 2. april, 50% timeregistrering (NAV))
- 30. mars: Ber om risikoreduserende tiltak i grøntnæringa
- 31. mars: Åpnes for arb.kraft fra EU/EØS
- 1. april: Lager oversikt over regjeringas tiltak – tilleggsnæringar osv.
- 20. april: Enig med staten om utvida avlingsskadeerstatning: Mangel på arbeidskraft/smittevernregler godkjent årsak. Tak 2,5 mill

NB sentralt:

- 30. april: Jordbruksavtale for 2021 inngått – 650 mill. «Koronafri» avtale.
- 6. mai: Åpner for sesongarbeidere fra 3. land, men mye avkarlinger rundt visum, utenriksstasjoner, reiseutfordringer m.m.
- 12. mai: Ber om «Koronapakke» (Grønt/kraftfôr/IBU). Stortinget behandler i disse dager – ingen løsning... Skuffa!!
- 14. mai: Smittevernveileder på plass. «Mykere» enn utkastet.
- Annet: Mye kontakt mot flere departementer. Politiske kontakter underveis.

NB Agder:

- Fra ca. 11. mars: Info til tillitsvalgte. Bonde definert som «kritisk arbeidskraft», andre nyheter fra NB sentralt – ukentlige møter med NB
- JBF – første møte 19. mars. Status og enighet om samordnet informasjon. FM på nett 27. mars – sendt alle produsenter. Oppdatert og sendt på nytt 13. mai . Jevnlige gode møter i JBF's Arbeidsutvalg.
- Tlf-møte med lokallagsledere 19. mars
- Medlemsmail 23. mars om arbeidskraft (Ledig eller behov?)
- Opprettet kontakt med NAV Agder/LT-Sør

NB Agder:

- 28. mars: Info til «det politiske miljø»
- Løpende: En god del medlemshenvendelser, Litt, men overraskende lite, mediekontakt om korona.
- Agder fylkeskommune – «Koronapakke landbruk»?
Ap i Agder ba om innspill før påske. Ba om midler til opplæring sesongarbeid (HMS/Smittevern) og ekstratilskudd drenering. Ideen har vært i fylkesutvalg, Landbruksforum, Hovedutvalg for Næring klima og miljø, fylkesutvalg og fylkesting... Uoversiktlig! Opplæring kom på plass seint i mai(?). 2 mill. til drenering på plass 16. juni, men vi venter på detaljer i vedtaket..
- 4. mai: Møte med Høyres Landbruksutvalg- om korona m.m.

NB Agder:

- Status nå:
- Ingen Agderbønder er eller har vært koronasyke
- Arbeidskraftsituasjonen i Agder er «under kontroll»
- Bær- og grøntproduksjon tilnærmet normalt omfang
- Savner «Koronapakke» fra regjeringen – særlig for grøntsektoren
- Økt og viktig fokus på selvforsyning og matberedskap i opinionen
- Stortingsvalg 2021 – Et løft for norsk jordbruk???

AGDER BONDELAG

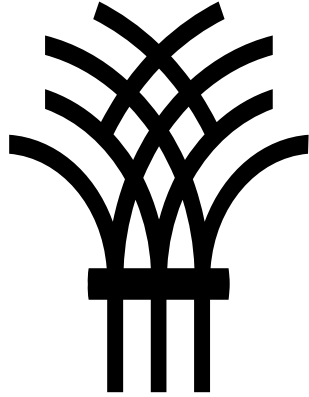
Hvordan står det til med bonden?

Knut Erik Ulltveit, fylkesleder

18.06.2020

- Koronaepidemien rammet grøntprodusentene hardt, da mange av disse er avhengige av utenlandsk arbeidskraft.
- De fleste hadde sikret hjelp fra familie, venner osv., men i siste time, ble det likevel åpnet for at utenlandsk arbeidskraft kunne komme inn i landet. For de fleste har situasjonen løst seg.
- Blant husdyrprodusentene har det vært spenning knyttet til kraftfôrprisene, og hvorvidt disse kommer til å øke mye.
- Bøndene har høye forventninger til jordbruksoppgjøret i 2021.

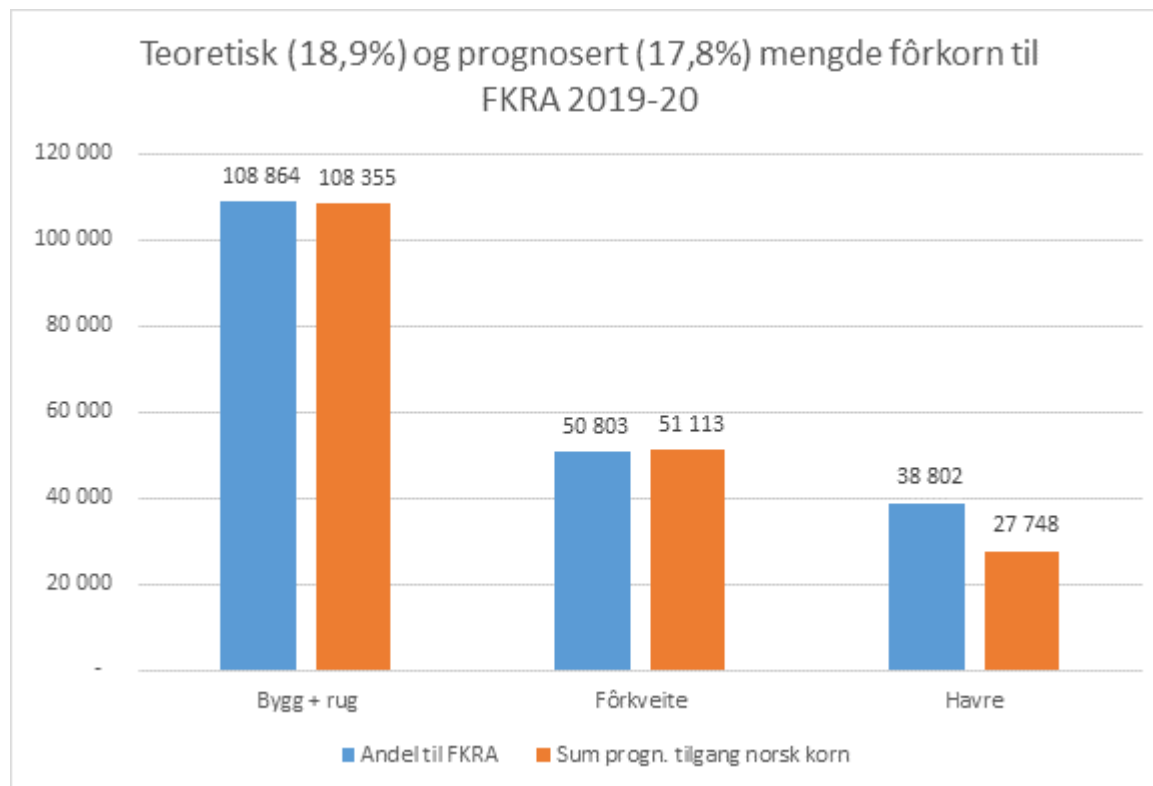

Råvaresituasjonen

Ola Stene
FKRA

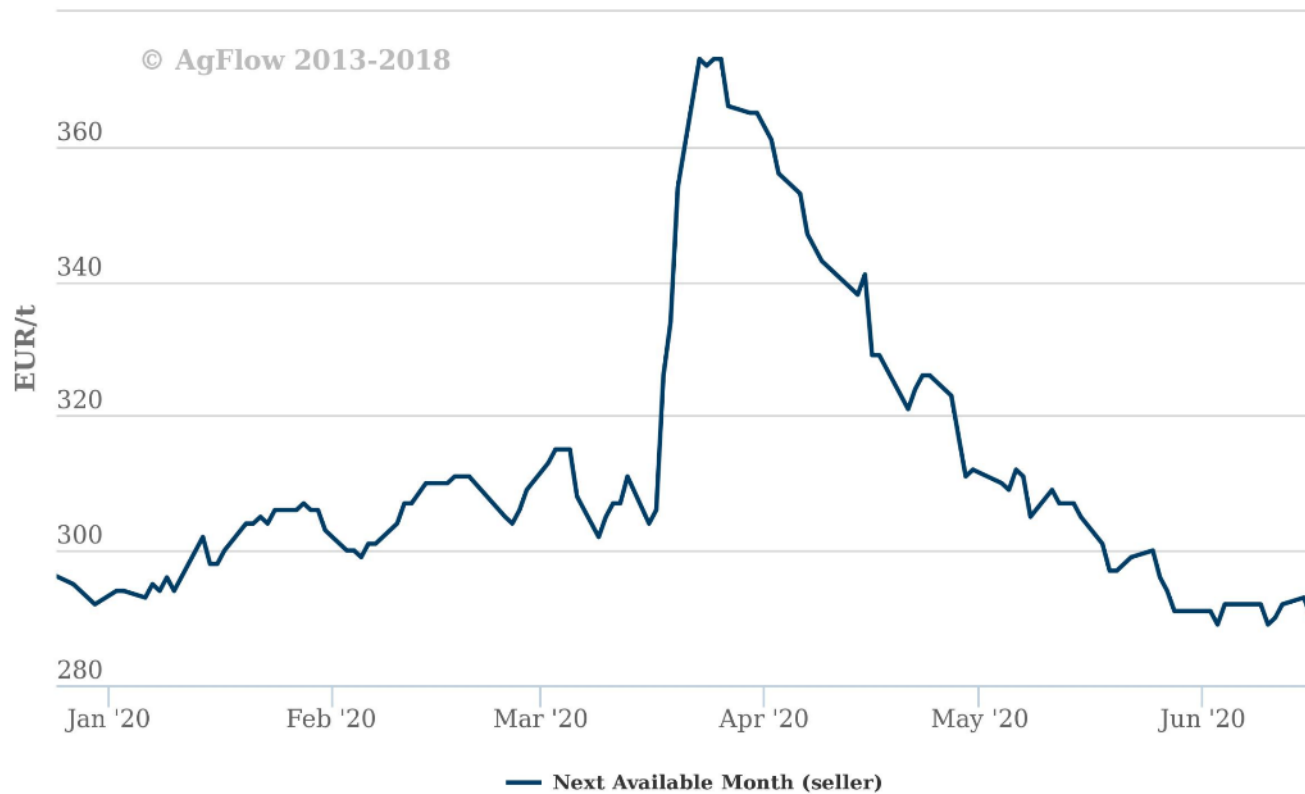
FKRA vil bruke 187 000 tonn norsk korn i sesongen 19/20

Norsk korn:

- ❖ 187 000 tonn norsk korn utgjør 53% av råvarebehovet for FKRA
- ❖ Prisen forhandles med andre aktører i bransjen med utgangspunkt jordbruksavtalen
- ❖ For over halvparten av råvarene er ikke forsynings- og prissituasjonen påvirket av ytre faktorer som covid-19 eller valuta
- ❖ Supplering av korn er hovedsakelig avgrenset til mais
- ❖ Markedspris på mais i Europa har falt i det siste og har under perioden med svak kronekurs vært lavere enn referansepris
- ❖ Forventes

Germany Low Pro Soymeal FOB Hamburg

Proteinråvarer:

- ❖ Tilgangen på proteinråvarer som soya og raps er god
- ❖ Stor prisøkning i mars-april forsterka av en svak kronekurs
- ❖ Har nå stabilisert seg litt over referansepris
- ❖ I praksis vil FKRA sine kostnader reflektera tidlegare inngåtte kontraktar og vi vil derfor ikke se de samme store svingningene.

Tilsetningsstoffer:

- ❖ Vitaminer, mineraler etc.
- ❖ Har nå stabilisert seg i pris, litt høyere enn før cv-19 perioden
- ❖ Tilgangen er litt mer skjør ettersom leverandørene er få og ofte har avsenderadresse i Kina
- ❖ Logistikken fra Kina er prega av at ting går litt tregere, og båtene ligger lengre i havn før de er fulle og går til Europa
- ❖ Tilgangen på enkelte tilsetningsstoff som Na-bikarbonat og treonin har vært litt snau, men tilstrekkelig til å dekke vårt behov i produksjonen

Oppsummert:

- ❖ Vi har hatt tilgang til nødvendige råvarer gjennom hele perioden
- ❖ Langsiktige kontrakter har gjort at vi har unngått store prissvingninger
- ❖ Det ser ut som at priser og logistikk faller mer og mer tilbake til normalen
- ❖ Vi ønsker oss et godt norsk kornår!

Landbrukstjenester Sør SA

Til tjeneste for kunden og bygda

- ▶ Et vikarbyrå i landbruket
- ▶ Skaffer kvalifisert arbeidskraft i landbruket i forbindelse med ferie/fritid og sykdom
- ▶ 800 avløsere fordelt på rundt 600 medlemmer
- ▶ Dekker alle kommuner i Agder
- ▶ I administrasjonen 5 ansatte - to kontorer i Arendal og Åseral

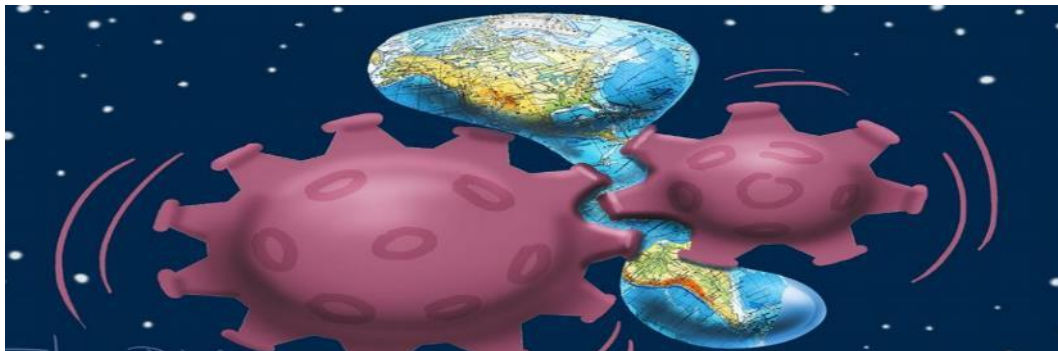

Landbrukstjenester Sør SA

Til tjeneste for kunden og bygda

- ▶ Koronapandemien
- ▶ Gode rutiner for å håndtere krisesituasjoner
- ▶ I beredskapsmodus til vanlig

Landbrukstjenester Sør SA

Til tjeneste for kunden og bygda

- ▶ Tiltak for å styrke vår beredskap
- ▶ Liste over tilgjengelige avløsere
- ▶ Vaktliste - nye avløsere
- ▶ Vakttelefon utvidet
- ▶ Samarbeid med NAV
- ▶ Samarbeid med Norske landbrukstjenester (NLT)
- ▶ Pr i dag ca. 900 tilgjengelig avløsere og landbruksvikarer

Landbrukstjenester Sør SA

Til tjeneste for kunden og bygda

- ▶ 27 landbruksvikarer står i beredskap
- ▶ Arbeidsgiveransvar for 7 fellesbeiter i Agder
- ▶ Ansatt 15 arbeidere - skogplanting

Landbrukstjenester Sør SA

Til tjeneste for kunden og bygda

- ▶ Uvanlig stor pågang - mange vil jobbe i landbruket
- ▶ Lavere etterspørsel etter avløsere
- ▶ Bøndene er skeptiske til å ha avløsere på gården
- ▶ Familiemedlemmer utfører arbeid på gården

Landbrukstjenester Sør SA

Til tjeneste for kunden og bygda

- ▶ Situasjonen i LT SØR er stabil og kontrollert
- ▶ Ingen smitte tilfeller blant avløsere eller bønder

NLR Agder

– nær, nyskapende og handlekraftignde

Kompetanse for framtida

1240 medlemmer

**Norsk
Landbruksrådgiving** Agder

Fagutvikling og rådgiving

- Presisjons- og maskinteknikk
- Klima, jord og miljø
- Grovfôr
- Korn og engfrø
- Potet
- Grønnsaker
- Frukt og bær
- Økologisk
- HMS
- Bygg
- Økonomi

Hvordan vi jobba i koronasituasjonen

- Fulgt myndighetenes råd, anbefalinger og regler
- NLR sentralt med på nasjonale beredskapsmøter
- Innførte heimekontor for alle i mars
- Avlyst/utsatt fagarrangementer
- Erstattet en del fagarrangement med Teamsmøter
- Årsmøte på Teams 22. april
- Unngått gårdsbesøk/HMS-besøk fram til mai
- Ingen permitterte – nok å gjøre, men annerledes
- Gått mye tid til håndtering av situasjonen med info innad og utad – ros-analyse, back-upliste

Hvordan vi jobber nå

- Deltatt i jordbrukets beredskapsgruppe Agder
- Tilbyr intensivkurs på gårder med sesongarbeidere i smittevern/hygiene/HMS
- Forsøksfelt og utearbeid foregår som vanlig
- Åpna for gårdsbesøk og fysiske fagarrangementer med hensyn til hygiene- og avstandsregler
- Åpna for mer kontorbruk fra midt i mai
- Fortsatt infobehov om forebyggende tiltak
- Beredskap ift ny oppblomstring av Covid19

Smittevernveileder for produksjon av frukt, bær, grønnsaker og potet.

Arbeidsgiver har ansvar for at regelverket følges

Risikovurdering

Legge forholdene til rette

Opplæring

1. Syke personer skal ikke være på jobb

Milde symptomer/syk i løpet av dagen

Hjemmekarantene

Reisekarantene

Sykerom

2. God hygiene

Håndvask

Hostehygiene

Renhold av lokaler

Renhold av utstyr/verktøy

3. Redusert kontakt mellom personer

Inndeling i arbeidslag

Innkvartering

Spiserom

Garderober/toaletter

Transport

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

Takk for oppmerksomheten!

Endringer forskrift om erstatning ved klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon

Skadeåret 2020

Silje Lunden Gotehus
Fylkesmannen i Agder

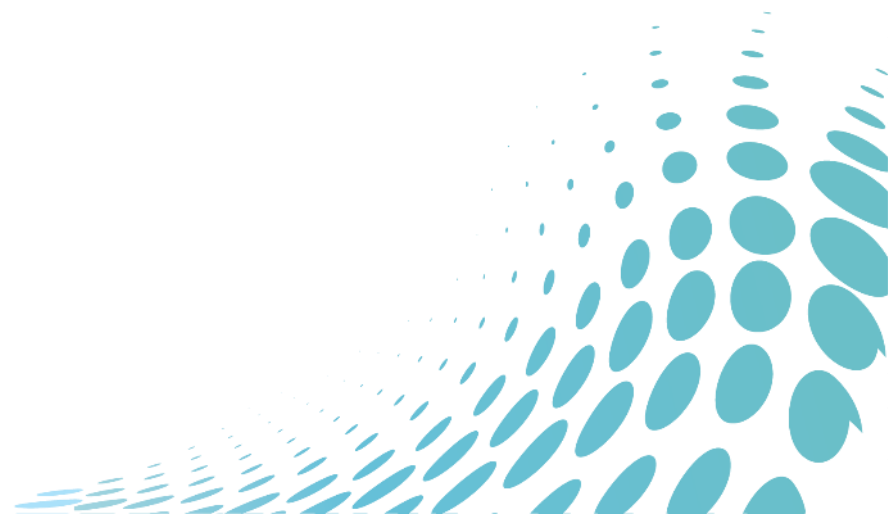

Formål

Endringene i forskriftene har som formål å sikre produsenter med arbeidsintensive grøntproduksjoner mot store tap som følge av

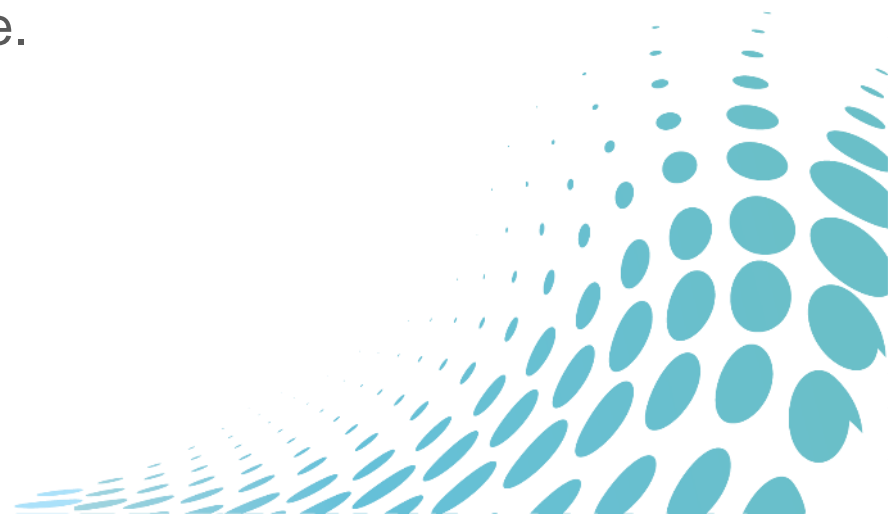
- mangel på arbeidskraft i innhøstingen eller
- at arbeiderne som er på plass ikke kan få utført arbeid pga. pålagte restriksjoner

Vilkår

- Manglende innhøsting må skyldes **restriksjoner i flyten av arbeidskraft**
- Det vil være viktig å kunne **dokumentere** at behovet for sesongarbeidskraft faktisk er til stede.

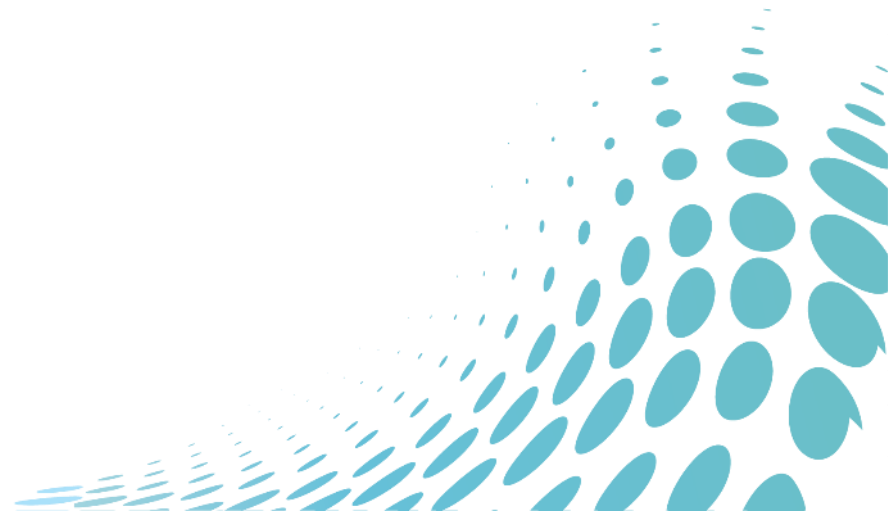

Endringer i forskriftene

Endringer i «forskrift om erstatning ved klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon:

- Tittelen endres til: «Forskrift om erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningsproduksjon
- For skadeåret 2020 kan det utbetales inntil 2 000 000 kroner i erstatning innenfor hver enkelt av vekstgruppene frukt, bær, grønnsaker og poteter.

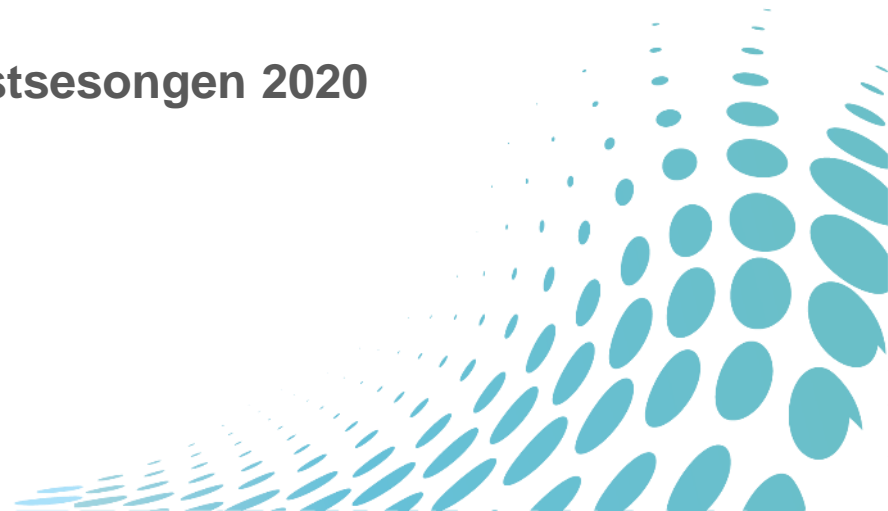
Endringer i forskriftene

Forslag til endringer i sats- og beregningsforskriften:

- Regel om stedlig kontroll av alle foretak som søker erstatning for produksjonssvikt som skyldes mangel på arbeidskraft på grunn av koronapandemien.
- Vekstgruppen grønnsaker utvides til å omfatte arbeidsintensive produksjoner i veksthus gjeldende for produksjon av agurk, store og små tomater og salat.

Høringsfrist 10.07.2020

Endringene gjelder for vekstsesongen 2020

Veien videre

- 10. juli Høringsfrist, sats- og beregningsforskriften
- Juli Forskrift fastsettes
- Juli Søknadsskjema ferdigstilles
- August Rundskriv ferdigstilles

Søkere oppfordres til å sørge for god dokumentasjon mens rundskrivet ferdigstilles!

